

EEN KWESTIE VAN TIJD STEF BOS

foto Jeroen Hanselaer

OOK VOOR WIE WEINIG SPATJES HEEFT, IS DE CHINEES VAAK EEN BRUG TE VER. ZO NIET VOOR STEF BOS. GEPAKT EN GEZAKT STAPT HIJ GOEDGELUIMD SCHOUWBURG DE DOMIJNEN IN SITTARD BINNEN. HIJ HEEFT ETEN GEHAALD VOOR DE BAND EN TECHNICI. HET TEKENT DE ZANGER-LIEDJESCHRIJVER DIE MOMENTEEL LANGS DE NEDERLANDSE EN VLAAMSE THEATERS TREKT.

DOOR LUDO DIELS

Ik moest er wel lang op wachten”, zegt Stef Bos glimlachend, terwijl hij de ingepakte bakken neerzet in het artiesten-café. “Normaal gaan we op restaurant”, legt hij met ingesleten vlamisme uit. “Maar door die toegenomen grenscontroles na de aanslagen in Brussel kwamen we hier vanuit België later aan, waardoor we geen tijd meer hadden om de stad in te gaan.” Geboren en getogen in Veenendaal woont Bos al ruim dertig jaar in Vlaanderen, waar hij na een lerarenopleiding in Utrecht de kleinkunstacademie in Antwerpen volgde. Tegenwoordig leeft hij op twee continenten. “Met mijn vrouw en twee jonge kinderen wonen we in Kaapstad. Die verschillende culturen inspireren me en vinden vaak hun weg naar mijn muziek.” De roerende ballade *Papa* betekende een kwart eeuw geleden zijn doorbraak. Sindsdien werd hij onderscheiden met Edisons en Harpen, terwijl de dubbelcd *DIT IS NU LATER!* – 20

JAAR STEF BOS dubbel platina haalde. Evenmin ontbreekt het hem aan erkenning in Zuid-Afrika, waar hij als eerste buitenlandse singer-songwriter een prijs voor zijn bijdrage aan de Afrikaanse taal en muziek in ontvangst mocht nemen. Ondanks het ontbreken van hits, is zijn populariteit in de Lage Landen enorm. Zo telt zijn lopende theatertournee *Een Sprong In De Tijd* liefst 75 optredens. In de voorstelling, gebaseerd op het gelijknamige nieuwe album en het fraai uitgegeven tekstenbundel *Mijn Onmacht Woont In Woorden*, volgt Bos zijn eigen spoor terug. “Twee jaren staan centraal: 2016 en 1991”, vertelt hij. “Ik bespreek mijn artistieke ontwikkeling. Wat opvalt is dat ik met het klimmen der jaren een lichtere toon ben gaan aanslaan. Vroeger was ik zwaarder op de hand. Ik kon weemoedig zijn over een verleden dat ik niet had. Met minder toekomst dan verleden ben ik nu juist opgewekt, lichtvoetiger. Met

twee jonge kinderen blijft mij geen andere keus. Optimisme is voor mij een morele plicht. Wat niet wil zeggen dat ik geen angst ken. De Duitse dichter Erich Kästner stelde ooit: *Wenn einer keine Angst hat, hat er keine Phantasie*. We leven in hardvochtige tijden, dat wil ik niet ontkennen. Maar echt nieuw zijn de problemen niet. In de voorbereiding op dit programma bekeek ik een terugblik op het jaar 1991, waarin uitgebreid werd ingegaan op de mislukte integratie en radicalisering in Molenbeek. Veel van de terroristen die onlangs zo ongenadig hard toesloegen in Parijs en Brussel waren destijds nog nauwelijks geboren.”

GEVOELSSTROOM

De tijd speelt in het werk van Stef Bos (54) een hoofdrol, wat misschien niet verwonderlijk mag heten voor de zoon van een klokkenmaker. “Er tikten bij ons thuis overal uurwer-

ken. Een bemoedigend geluid. De tijd is hierdoor voor mij ook materieel. Ik ken het geraamte van een klok. Maar buiten de meetbare tijd bestaat er ook het juiste moment. In de muziek zoeken we dat bijzondere moment telkens weer op door al spelend terug te gaan naar de oorsprong van een nummer, door *in* het lied te kruipen, erin op te gaan. Nu ik ouder ben, begrijp ik met een doorleefd gevoel wat ik zing. Muziek en leven grijpen ineen. Ik heb geen vat op de tijd, de tijd heeft vat op mij. Het licht valt anders op de dingen. Zeker nu de zon in mijn eigen leven met het ouder worden begint te zakken, ontdek ik het mooiste licht. Vlak voor de schemer intreedt, is licht op zijn helderst. Ik ervaar het ouder worden als een zegen.”

EEN SPRONG IN DE TIJD is zijn zestiende album en het klinkt fris, optimistisch en vitaal. De aansprekende teksten raken aan een groot aantal onderwerpen. Zo bezingt Bos de saaiheid van de perfectie en brengt hij een speelse ode aan de schoonheid van chaos. En de Nederlander betuigt zijn liefde voor Vlaanderen, een land dat hij bij lange na nog niet heeft weten te doorgronden. “Ik ben door Vlaanderen waarschijnlijk meer Hollander geworden. De culturele verschillen tussen Nederland en Vlaanderen zijn groot. Ik groeide op in het calvinistische besef dat het leven een serieuze aangelegenheid is. In Vlaanderen leerde ik het *savoir vivre* kennen. Tijdens mijn theateropleiding in Antwerpen ben ik in aanraking gekomen met leermeesters als Johan Verminnen en Raymond van het Groenewoud. Later heb ik het geluk gehad veel te mogen leren van Ramses Shaffy, Boudewijn de Groot, Bram Vermeu-

len en Frank Boeijen. Van iedereen neem je weer iets anders mee.”

Hoewel opgeleid als acteur, vond Bos al snel zijn artistieke bestemming in de muziek. “In mijn teksten heb ik uiteindelijk mijn eigen weg gevonden. Ik ben redelijk direct in mijn woordkeus. Anders dan bijvoorbeeld Frank Boeijen heb ik meer de neiging om de dingen bij hun naam te noemen. Zijn teksten schampen het onderwerp aan de buitenkant, wat zijn muziek die poëtische raadselachtigheid geeft. Ik vermoed dat het mijn calvinistische inborst is waardoor ik rechter op het doel afga. Het zijn andere wegen tot de waarheid van een liedje. Frank en ik trekken al jaren veel samen op. We delen een interesse in reizen, poëzie en literatuur. Hij blijft mij verrassen doordat hij mij steeds weer in zijn muziek laat kennismaken met zijn huidige manier van denken. Hij blijft groeien. Muziek heeft een gevoelsstroom nodig. Dat heeft veel met empathie en levenservaring te maken. Dat fascineert me in goede kunstenaars, dat ze me meenemen in hun gedachtenstroom en gevoelsleven. De groten zoals Bob Dylan, Leonard Cohen, Randy Newman en Tom Waits zijn daarom ook nu nog interessant. Ze gaan nooit vervelen.”

IDEEËNSTROOM

Stef Bos verkeert momenteel in artistieke topvorm. Het spelplezier spat van de concerten af. Hij neemt zichzelf daarbij, terugkijkend op een kwart eeuw muzikantenbestaan, ook op de hak. Bos is geen moralist die ons vertelt hoe het allemaal moet in dit leven. Nee, hij struikelde en viel zo nu en dan op zijn levenspad en liep in zeven sloten tegelijk. Hij vertelt er smakelijk over. Ook muzikaal lijkt Bos zijn vorm

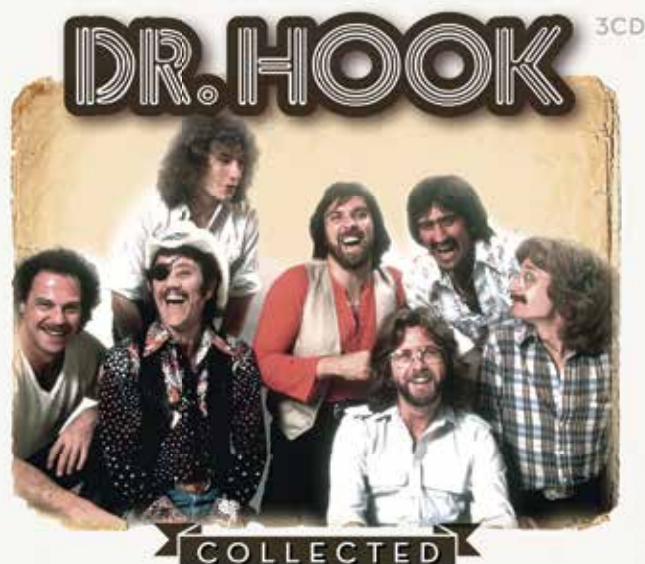
te hebben gevonden. De kleinkunst is mijlener te zoeken, niet in de laatste plaats dankzij zijn geweldige band, bestaande uit gitarist René van Mierlo, toetsenist Steven Cornillie, bassist Lené te Voortwis en drummer Martin de Wagter.

“Vroeger hing ik min of meer vast aan een vast stramien: ofwel had ik eerst een tekst klaar waar ik muziek bij zocht; ofwel had ik een melodie die ik nog van woorden moest voorzien”, vertelt Bos. “Tegenwoordig begin ik in de studio met de band direct muziek te maken. Ik

‘ALS VADER VAN JONGE KINDEREN IS OPTIMISME VOOR MIJ EEN MORELE PLICHT’

heb een vaag idee en vanuit daar starten we meteen. Dat is een organisch en spontaan proces. Zo’n lied ontstaat letterlijk spelenderwijs. Dat geeft enorm veel energie en maakt de kans op uitdrijving van mijn ideeën welhaast onmogelijk. Daarbij zorgt deze werkwijze er ook voor dat ik vaak iets vind waarnaar ik niet eens zocht. Het brengt een stroom op gang. Ik geloof in de evolutie waarin ideeën gaandeweg worden geboren. Vijftientig jaar heb ik nodig gehad voor dit inzicht. Nu kan ik sprongen maken. Dat voelt als een bevrijding.” ●

De theatertournee van Stef Bos loopt tot begin juni. Zie voor de speellijst: www.stefbos.nl/tour.

RUIM 60 TRACKS, ALLE HITS
+ BESTE ALBUM TRACKS

3E DISC BEVAT ZELDZAME
EN UNIEKE OPNAMEN

SAMENGESTELD IN
SAMENWERKING MET
ZANGER/GITARIST
DENNIS LOCORRIERE

 [facebook.com/UniversalMusicLegends](https://www.facebook.com/UniversalMusicLegends)

 UNIVERSAL
UNIVERSAL MUSIC